

PROGRAMA DE
QUALIFICACIÓ
PROFESSIONAL
INICIAL.

Auxiliar en Arts Gràfiques i Serigrafia.

ÍNDEX

1. JUSTIFICACIÓ

2. CARACTERÍSTIQUES DE L'ALUMNAT

3. OBJECTIUS GENERALS

4. DESENVOLUPAMENT DEL PROGRAMA

5. TEMPORALITAT DEL PROJECTE

6. MÒDUL A. FORMACIÓ PROFESSIONALITZADORA

6.1 Manipulació, Magatzem, Treballs seqüenciats

6.2 Recursos Humans

6.3 Espais i instal·lacions

7. FORMACIÓ I ORIENTACIÓ LABORAL

8. MÒDUL B. FORMACIÓ BÀSICA

8.1 Llenguatge

8.2 Matemàtiques

8.3 Medi socionatural

9. ACCIÓ TUTORIAL

10. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

10.1 Esport

10.2 Activitats culturals

1. JUSTIFICACIÓ

L'Escola Rel, d'educació especial és una cooperativa de mestres concertada que va ser creada al 1976.

Els alumnes de l' escola presenten deficiència mental lleugera i mitja, amb altres alteracions associades, algunes de tipus orgànic i d'altres amb trastorns greus de la personalitat (de tipus psicòtic, neuròtic o caracterial) o varis factors a la vegada.

Des del curs 2001-2002 l'escola ha dut a terme un Programa de Garantia Social d' Auxiliar en Tècniques d'enquadernació, dirigit a alumnes de 17 a 20 anys. Aquest curs amb la nova implantació dels PQPIs s'ha reconvertit en Auxiliar d' Arts Gràfiques. Aquest, juntament amb l'altre PQPI d' Auxiliar en Activitats d'oficina i serveis administratius generals intentar dotar als nostres alumnes del màxim de recursos instrumentals i actitudinals que els ajudi a enfrontar amb un major exit la seva inserció laboral, així com augmentar el temps de formació abans d'incorporar-se al mon laboral.

A partir del proper curs 2008-2009 aquest programa queda substituït per un Programa de Qualificació Professional Inicial (PQPI). Per tant i en base al projecte de Decret que regularà aquests nous programes, s'hauran d'implementar algunes modificacions. Una primera i bàsica la que fa referència a l'edat d'inici que passa a ser als 16 anys. D'altres, que tindran a veure amb les adequacions necessàries per tal d'adaptar, i en alguns casos redefinir, els objectius, continguts i temporalització adients a la tipologia d'usuaris que un centre com el nostre atén. Ens estem referint a persones que al llarg del seu itinerari formatiu, i degut a les seves necessitats educatives especials, han requerit adaptacions significatives i específiques a nivell curricular.

En aquest programa els alumnes continuaran en un procés de formació per tal d'arribar a una millor qualitat de vida desenvolupant les seves capacitats, amb la finalitat de fer una bona transició de la vida escolar a la vida laboral.

Per aconseguir aquesta adaptació laboral cal desenvolupar un equilibri personal i un grau de maduresa adequats per obtenir un bon nivell d'integració social.

En aquest Programa l'objectiu primordial és compensar al màxim les dificultats dels alumnes amb les seves capacitats, donant una formació integral, del qual se'n desprenen dos objectius específics:

Desenvolupar l'autonomia personal i alhora, prendre consciència de les responsabilitats que per l'edat tenen el dret i el deure d'assolir.

Donades les característiques dels alumnes amb retard maduratiu i ritmes d'aprenentatge i socialització més lents, entenem que el procés del programa per assolir els objectius abans esmentats amb unes mínimes garanties d'èxit, ha de durar dos cursos escolars.

2. CARACTERÍSTIQUES DE L'ALUMNAT

- Es tracta de joves de 16 anys a 21 anys amb necessitats educatives especials que presenten un retard en els seus aprenentatges, freqüentment sense una altra titulació acadèmica que el Certificat Escolar, amb nivells molt baixos de domini de les tècniques instrumentals bàsiques.
- Les seves dificultats provenen de limitacions cognitives importants tant d'abstracció com funcionals.
- Tenen limitacions a l'hora de planificar, preveure o anticipar la major part de les seves activitats.
- Tenen dificultats per aprendre de la pròpia experiència degut als seus trastorns de personalitat.

Aquestes característiques descriuen un alumnat que té unes necessitats de formació pre-laboral concretes i específiques que cal atendre.

En plena adolescència i en procés d'integració laboral, el programa ha d'intentar generar la maduresa personal suficient que permeti als nois i noies tenir confiança en ells mateixos i en les persones que els envolten així com conèixer les pròpies possibilitats i limitacions per tal d'ajustar els seus interessos i expectatives.

Aquest procés de formació necessita d'un abordatge tutorial important que ajudi els joves a compensar el nivell formatiu escolar, amb el laboral i el de relació personal i social.

3. OBJECTIUS GENERALS

- Descobrir les pròpies destreses i capacitats
- Potenciar les habilitats comunicatives tant en el marc laboral com social
- Potenciar l'autosuperació i el sentit de la responsabilitat
- Assolir hàbits de treball i convivència
- Fomentar actituds i conductes per establir vincles i llaços socials amb els altres
- Potenciar activitats estructurades seqüencials de curta i mitja durada
- Conèixer i fer ús de la informació en els àmbits de formació, laboral i de lleure.
- Adquirir el màxim d'autonomia personal.

4. DESENVOLUPAMENT DEL PROGRAMA

Els alumnes són heterogenis i el seu abordatge formatiu necessita estratègies individuals i de petit grup que contemplin les diferents necessitats, interessos i etapes de l'aprenentatge de cada noi i noia.

Un dels principis bàsics en la metodologia emprada és respectar els diferents moments d'aprenentatge dels alumnes i crear un ambient de treball d'acord al ritme de cadascú, per crear així sentiments de satisfacció en lloc de sentiments de frustració.

Un altre principi bàsic és l'existència de la figura d'un tutor que treballi la contenció, el respecte i la confiança i que pugui establir relacions de seguretat, empatia, comprensió i autoritat. D'aquesta manera podrà demanar als joves esforç o serenitat en moments conflictius o de crisi.

L'altre principi bàsic per desenvolupar aquest programa és la funcionalitat dels continguts, perquè els alumnes es sentin realment motivats i interessats per aprendre allò que proposen els adults, fent-se seus els objectius marcats i per tant implicant-se en el seu propi procés d'aprenentatge.

És important que les activitats d'aprenentatge estiguin lligades a la seva realitat, siguin significatives i tinguin un objectiu pràctic.

A fi i efecte que l'aprenentatge tingui un objectiu real i concret, hem considerat que les pràctiques als Centres Especials de Treball són un mitjà fonamental i imprescindible per fomentar que els alumnes considerin la seva formació amb més implicació personal i amb un elevat grau de responsabilitat.

Per integrar tots aquests nivells de formació hem de comptar amb una extensa acció tutorial tant a nivell individual com a nivell grupal. Cal que aprenguin a acceptar les idees dels companys, compartir-les i valorar-les. Això els ajuda a acceptar els altres i a si mateixos.

Aprendre a treballar en equip és aprendre a no estar sol quan surten els conflictes i a comptar amb els altres per aconseguir una mateixa fita.

És millor formar part d'un grup cooperatiu en la feina que estar envoltat d'individualitats fent feina, construint així una base per al seu futur laboral.

5. TEMPORALITAT DEL PROJECTE

La durada del programa és de 950 hores, estructurades en dos períodes formatius de setembre a juny (dos cursos) en total 1.900 hores, amb un horari setmanal de 27 hores lectives : de dilluns a dimecres de 9 a 13h i de 14h a 16h, dijous de 9 a 13h i de 14h a 15h i divendres de 9 a 13h.

El còmput general d'hores s'organitza en diferents fases:

1. Mòduls A

· Formació específica i professionalitzadora, per desenvolupar competències i formació laboral: durada aproximada de 500 hores, amb inclusió de les hores de pràctiques; 100 hores aproximadament durant el primer curs i 200 hores de pràctiques en el segon curs.

2. Mòduls B

· Activitats de Formació Bàsica, de caire més acadèmic: durada aproximada de 150 hores.

· Activitats de Formació i orientació laboral, tutoria i formació complementària: durada aproximada de 100 hores.

· Activitats complementàries, esport i activitats culturals: 100h

6. MÒDUL A.. FORMACIÓ PROFESSIONALITZADORA

La formació professionalitzadora té per finalitat dotar els alumnes d'unes capacitats professionals en un camp concret que els permeti desenvolupar activitats laborals de limitada complexitat; la realització de formació pràctica en empreses o centres de treball s'inclourà en aquest àmbit.

Aquesta àrea contempla les pràctiques en Centres especials de Treball, ja que no tindria sentit el desenvolupament del programa sense una relació directa amb la realitat laboral.

Els objectius d'aquest àmbit serien:

· Desenvolupar la maduresa personal per tal de prendre responsabilitats envers la vida adulta i laboral.

· Reconèixer i fer ús de les pròpies capacitats i limitacions.

· Assolir un bon nivell de relació social amb els companys i els adults en la propera vida laboral.

· Assolir i consolidar destreses manuals seqüenciades.

· Desenvolupar capacitats d'organització bàsica per potenciar el major grau d'autonomia possible.

· Assolir estratègies de treball.

· Desenvolupar les pròpies capacitats per generar recursos davant dels possibles problemes.

L'alumne ha d'estar capacitat per desenvolupar les habilitats necessàries en els entorns laborals en els que s'ha basat el programa.

- Centres Especials de Treball
- Cursos de Formació Ocupacional

Taller d'iniciació Laboral: Aux. Arts Gràfiques i Serigrafia:

6.1 Manipulació, inici a l'enquadernació, treballs seqüenciats

- Conèixer i discriminar el material emprat en els diversos moments de manipulació. Vocabulari i funcions.
- Conèixer i discriminar el material emprat en els diversos moments de l'enquadernació. Vocabulari i funcions
- Seleccionar els materials de procés i les màquines, els equips, els estris i les eines necessaris per realitzar el procés d'enquadernació o de manipulació, a partir de les especificacions del producte i de producció i dels mitjans disponibles.
- Establir la seqüència d'operacions d'un procés d'enquadernació o de manipulació de paper i altres materials, i els paràmetres que cal controlar.
- Utilitzar de forma acurada i precisa els materials i la seva manipulació i classificació.
- Executar amb precisió diferents operacions bàsiques com ara embolicar, muntar cartonatges, plastificar, reblar, tallar, lligar, relligar, encolar, precintat, etc.
- Operar amb les màquines d'enquadernació i de manipulació de paper (plegadora, cosidora, guillotina, etc.) d'acord amb els procediments establerts.
- Aprendre Sistemes de tall: guillotina, cisallament...
- Aprendre tècniques de plegament; aplicació sobre els diversos materials i productes.
- Aprendre tècniques de cosit: aplicació en diversos productes.
- Aprendre tècniques d'encolatge i engomada.
- Seguir rutines, treballs seqüenciats.
- Conèixer els diferents riscos del treball i vetllar pel compliment de les mesures de precaució referides als perills d'accidents que poden causar danys personals i materials.

- Complir horaris.
- Distribuir la feina dins l'horari.
- Organització del temps lliure.

6.2 Recursos Humans

- Mestre especialitzat en Pedagogia Terapèutica, responsable de les àrees de Formació Bàsica i responsable en Formació i orientació laboral.
- Educador especialitzat en Formació manipulativa-productiva.
- Psicòleg especialitzat en adaptació curricular, adaptació social i tutoria.
- Professor d'educació física.

6.3 Espais i Instal·lacions

- Aula/espai per dur a terme la formació professionalitzadora de manipulació i magatzem.
- Aula/espai per a l'àrea formativa bàsica educativa.
- Gimnàs per a les activitats esportives complementàries.

7. FORMACIÓ I ORIENTACIÓ LABORAL

L'àmbit de la tutoria és molt important per tal que l'alumne pugui organitzar la seva inserció laboral d'una manera coherent i d'acord a la seva realitat.

Per això es promourà facilitar als alumnes els coneixements i criteris necessaris per poder actuar amb el màxim d'autonomia possible en la recerca de feina.

Objectius

- Conèixer els drets i obligacions laborals.
- Saber buscar llocs de treball, destriant la informació adequada.
- Saber afrontar una entrevista.
- Saber elaborar instàncies i sol·licituds de treball.

Continguts

- Treball remunerat i no remunerat.
- Tipologies de contractes laborals.

- Nòmines, la seva funció i comprensió.
- Aptituds i habilitats.
- Interessos, motivacions i esforç.
- Característiques dels diversos llocs de treball més habituals.
- Seguretat i higiene en el treball.
- Les relacions personals i socials en la recerca de feina.

8. MODUL B : FORMACIÓ BÀSICA

La formació bàsica parteix dels continguts bàsics i instrumentals de l'etapa d'Educació Primària i les adaptacions pertinents del currículum de Secundària, que poden proporcionar els coneixements necessaris i possibilitar l'adquisició de destreses, tècniques i habilitats per a les activitats de taller i per a la seva vida social.

Donades les característiques de l'alumnat aquesta formació bàsica haurà d'estar orientada a conceptes que facilitin la resolució de conflictes en la vida diària pràctica i concreta.

Les àrees a treballar seran Llenguatge, Matemàtiques i Medi socionatural, i a continuació s'enumeren els objectius i continguts bàsics.

Llenguatge

- Millorar l'expressió oral per tal d'emetre missatges entenedors i en un llenguatge respectuós i tolerant.
- Comprendre consignes i discursos orals.
- Utilitzar l'expressió escrita de manera entenedora i amb finalitat comunicativa.
- Utilitzar la lectura com a font d'informació i de nous aprenentatges.

Continguts

Comunicació oral

La comunicació oral es treballarà en tots els processos formatius

- Ampliació del vocabulari i que sigui correcte en dirigir-se tant a iguals com a adults.
- Anticipació de situacions, planificació d'activitats, i resoldre conflictes.

- Utilització correcta del vocabulari del taller.
- Expressió de sentiments, punts de vista i opinions en l'espai tutorial tant individual com grupal.

Comunicació Escrita

S'ha de treballar des de la motivació i d'interès, perquè els alumnes valorin l'expressió escrita i acceptin millorar els seus coneixements realitzant tasques de lectura i escriptura.

Cal treballar textos significatius i propers als nois/es per tal d'aplicar tècniques de comprensió lectora, interpretació de missatges, extracció d'informació dels mitjans de comunicació, plafons públics, comercials, etc.

Lectura i interpretació de la imatge com cartells a les tanques del carrer amb informació ciutadana o publicitat, còmics, cinema, cançons, etc...

Utilització de l'escriptura amb funcionalitats diverses; fer notes, comandes, omplir fulletons oficials, cercar recursos per la correcció dels textos.

Familiaritzar-se i utilitzar els teclats i símbols de les noves tecnologies com la màquina d'escriure, l'ordinador i els programes més usuals.

Distingir les diferents tipologies textuais (receptes de cuina, prospectes de medicaments, ofertes de grans magatzems, revistes, enciclopèdies, manuals d'instruccions d'ús, de muntatge...) i poder reproduir esquemes similars en situacions que ho requereixin.

Matemàtiques

- Generar recursos per operar matemàticament en les situacions quotidianes més habituals.
- Aprendre a anticipar i preveure per resoldre problemes relacionats en l'àmbit de la compravenda.
- Saber utilitzar les operacions bàsiques en contextos reals i funcionals.
- Conèixer les unitats de mesura dels diferents sistemes.
- Conèixer i saber utilitzar d'una manera bàsica els diferents instruments de mesura.
- Interpretar d'una manera bàsica els diferents mètodes de recollida de dades.
- Practicar el càlcul mental, l'estimació de dades i espais i la reflexió a l'hora de resoldre problemes.

Continguts

- Lectura, escriptura i comprensió de la numeració de números enters, introducció als decimals, cardinals i ordinals.
- Utilització de l'ordenació, seriació, classificació i el raonament lògic.
- Utilitzar les operacions bàsiques: suma, resta, multiplicació i divisió.
- Utilització de la calculadora.
- Integrar la resolució de problemes en contextos significatius i funcionals.
- Utilització de les unitats de mesura (longitud, superfície, capacitat i massa).
- Saber interpretar mapes i plànols, poder construir d'una manera esquemàtica plànols de l'entorn proper.

Medi socionatural

- Conèixer les responsabilitats com a ciutadà de la conservació del medi ambient, prendre consciència dels perills de la destrucció del medi natural.
- Conèixer i respectar les manifestacions culturals, des de les més properes (barri, ciutat, país) fins a les dels països veïns, Europa, països de la Mediterrània o altres continents.
- Valorar els fets històrics per prendre consciència del present i poder establir opinions.
- Adquirir hàbits de neteja i higiene corporal, tenir cura de l'aspecte físic.
- Participar en debats grupals, saber defensar les opinions i respectar les dels altres.
- Fer ús dels mitjans de comunicació.

L'ésser humà i la salut

El col·lectiu d'educació especial està afectat per patologies físiques i psíquiques diverses: comportaments agressius, hiperactivitat, atacs comicials, dificultat per filtrar i elaborar estímuls, etc.

Aquestes característiques personals fan necessària sovint l'administració i seguiment de tractaments farmacològics i atenció psicoterapèutica.

És per això que una de les nostres tasques és crear consciència que cal tenir cura d'un mateix i desenvolupar els aspectes més positius i sans de la personalitat.

El fet de sentir-se bé amb un mateix ajudarà al desenvolupament personal, traient més profit dels propis recursos.

Tanmateix, l'abordatge de la sexualitat ha de passar per la informació i treballant la integració social el més normalitzada possible, afavorint el diàleg obert i creant un bàsic clima de confiança.

Objectius

Adquirir hàbits de vida sana (hores de dormir, no cometre imprudències en l'esforç físic, l'alimentació, la higiene corporal).

Saber quines coses no es poden menjar o beure per ser perjudicials per a la seva salut.

Fomentar el desig de créixer i evolucionar.

Valorar la sexualitat com una cosa planera i no punitiva, tot respectant les normes socials.

Assolir una actitud de respecte cap a l'altre sexe.

Medi ambient i Societat de consum

Els alumnes d'educació especial quan arriben a l'edat adulta poden tenir al seu abast remuneracions econòmiques que possiblement ells hauran d'administrar, encara que siguin de baixa quantitat.

És per això necessari educar-los, perquè tinguin punts de referència i una informació adequada a les seves capacitats, caldrà orientar-los, i donar-los models d'actuació i anàlisi més pautats, per tal d'aconseguir una millor qualitat de vida

Objectius

- Saber els aliments bàsics que s'han de consumir per mantenir la seva salut.
- Saber extreure la informació de la publicitat relacionada amb el consum.
- Desenvolupar uns mínims hàbits relacionats amb el reciclatge i estalvi d'energia.

Organització i participació social i cultural

Les relacions que creiem s'han d'establir amb l'entorn per obtenir una conducta social són:

- Respecte.
- Diàleg/no agressivitat

- Saber esperar/tolerància.
 - Autocontrol
 - Acceptar normes.
 - Saber renunciar.
 - Pensar en els altres.
 - Cooperar.
- Creiem que és de vital importància educar els alumnes per arribar a les conductes abans esmentades, perquè dintre de les seves possibilitats siguin ciutadans solidaris i propers.

Objectius

- Dirigir-se als companys i als adults amb respecte.
- Desenvolupar la capacitat de diàleg com a valor important en la relació.
- Evitar l'agressivitat davant una situació frustrant.
- Aprendre a treballar en grup de forma cooperativa en contraposició a l'individualisme.
- Saber gestionar les seves estones d'oci a partir d'activitats culturals i lúdiques a partir de la vinculació amb grups i/o associacions.

9. ACCIÓ TUTORIAL

En l'àmbit de la tutoria el noi/a ha de poder abordar la seva evolució personal envers els àmbits laboral, social i emocional.

Els alumnes de l'escola ja porten anys treballant sobre les frustracions o angoixes que han patit en el seu procés vital, l'acceptació de les seves dificultats i la valoració de les seves capacitats.

És per això que la tutoria en aquest programa és el final d'un procés on s'ajuda l'alumne a donar el pas d'inici a la vida adulta.

El grup també és un element molt important en aquest moment, ja que afronten conjuntament situacions similars. L'espai de tutoria ajuda a crear un ambient de cohesió i col·laboració bàsics per portar a terme els objectius del curs.

La finalitat de la tutoria serà:

- Valorar l'autoestima i la confiança en si mateixes per atendre qualsevol contingència.

- Donar suport perquè l'alumne pugui actuar amb el major grau d'autonomia i iniciativa.
- Promoure la valoració positiva del treball.
- Intentar que s'assumeixin les responsabilitats socials.
- Potenciar el valor de la cooperació en la resolució de problemes comuns.
- Treballar sobre l'autocontrol i la responsabilitat de les pròpies accions.
- Saber valorar el treball en equip.
- Prendre consciència que per treballar és necessari l'esforç continuat per aconseguir les fites que cadascú es marca.

10. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

10.1 Esport

L'esport és una de les activitats que més agrada als nostres alumnes, a través de les quals els nois i noies descarreguen tensions a la vegada que treballen el seu cos i tenen cura de la seva salut. L'esport possibilita l'aprenentatge de regles que s'han de complir per aconseguir l'objectiu final i crea un ambient de companyerisme important.

Objectius

- Adquirir hàbits d'higiene i salut.
- Fer activitat física.
- Conèixer el comportament del propi cos en moments de sobreesforç.
- Conèixer i respectar les diferents normes dels jocs esportius.
- Aprendre a esforçar-se en equip per aconseguir una fita.
- Aprendre a guanyar i també a perdre.
- Saber valorar a un company la seva tasca.
- Aprendre a gaudir de l'activitat esportiva.

10.2 Activitats Culturals

- Realitzar sortides a museus o exposicions de caire tecnològic. .
- Realitzar visites d'àmbit laboral a tallers o empreses .

- Organitzar sortides a exposicions.
- Fer sortides per organitzar el lleure.

Aquestes activitats tenen com a objectiu connectar els alumnes amb les activitats culturals que ofereix la ciutat i desenvolupar el valor de l'aprenentatge social i artístic fora de l'escola. En definitiva, adquirir una cultura general bàsica.

